

Johannes Yrttiaho vas ym.

Kirjallinen kysymys HX-hankkeen ilmastovaikutuksista

Eduskunnan puhemiehelle

Sotilastoiminta aiheuttaa 6 prosenttia maailman kasvihuonekaasupäästöistä Scientists for Global Responsibility -järjestön laskelmien mukaan. Yksin Yhdysvaltojen armeijan päästöt ovat suuremmat kuin monien valtioiden, esimerkiksi Suomen.

Suomen puolustusvoimien energia- ja ilmasto-ohjelman mukaan puolustusvoimien hiilidioksidipäästöt olivat 277 000 tonnia vuonna 2017. Tästä sotilasilmailun osuus oli 52 %.

HX-hankkeessa vahvoilla olevan amerikkalaisen F35-hävittäjän ilmastopäästöjen on arvioitu olevan yhden tehtävän osalta 28 hiilidioksiditonnia. Hävittäjien hiilidioksidipäästöissä on huomioitu vain käytöstä aiheutuvat päästöt. Näiden lisäksi tulee huomioda mm. valmistuksesta aiheutuvat päästöt.

Hallitusohjelmassa on mainittu Hornet-kaluston suorituskyvyn korvaaminen täysimääräisesti. Tarkoitus on hankkia 64 monitoimihävittäjää. On selvää, että hanke on ilmaston kannalta erittäin haitallinen. Hävittäjät kuormittavat ilmastoa muihin kalustotyypeihin nähden kohtuuttoman rasakaasti.

Hankinnan hinta-arvio on tällä hetkellä 10 miljardia euroa, elinkaarikustannukset lisäksi useita kymmeniä miljardeja euroja. Hankinta vaikuttaa erittäin merkittävästi valtiontalouden alijäämään sekä valtionvelan kasvuun keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä.

Vaihtoehtoja monitoimihävittäjien hankinnalle ei ole riittävästi arvioitu mm. voimakkaasti muuttuvia tulevaisuuden sodankäynnin uhkia vasten. On esitetty varteenotettavia näkemyksiä, joiden mukaan monitoimihävittäjät eivät tehokkaasti sovellu Suomen puolustukseen. Ne eivät esimerkiksi kykene tehokkaasti torjumaan miehittämättömiä lennokkeja tai risteily- ja ballistisia ohjuksia.

Suomen puolustuksen painopisteen siirtäminen ilmavoimien sijasta muihin aselajeihin olisi niin taloudellisesti, ulko- ja turvallisuuspoliittisesti kuin ilmastonkin kannalta perusteltu ratkaisu.

Kirjallinen kysymys KK 418/2019 vp

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten HX-hanke toteuttaa Suomen ilmastotavoitteita,

voitaisiinko päästöjä vähentää siirtämällä puolustuskyvyn kehittämisen painopiste muihin aselajeihin ja

mitä hallitus aikoo tehdä sotilastoiminnan ilmastovaikutusten vähentämiseksi?

Helsingissä 20.12.2019

Johannes Yrttiaho vas
Markus Mustajärvi vas